Pyydetty lausunto HE 71/2018

8. lokakuuta 2018 13:50

Velallisten tuki ry on suunnitellun ulosottokaaren muutoksen osalta huolissaan seuraavaista seikoista:

1 luvun 19§ säädetään ulosoton asianmukaisuudesta, puolueettomuudesta ja todetaan oikeudenmukaisuuden olevan ohjeena myös ulosotossa.Uudessa valmistelussa painotetaan ulosottomenettelyn rakenneuudistusta ja lain valmistelussa perustuslain sekä European Convention on Human Rights henki on jäänyt liian vähälle huomiolle.

Velallisten Tuki ja Velallisten Tuki ry ovat jo vuodesta 2015 seuranneet erilaisia ulosottotapauksia ja erityisesti velallisen oikeusturva on huomattavan alhainen mm. pakkorealisointitapauksissa. Erityisen haavoittuvainen on pienyrittäjän asema, mikäli hän joutuu ulosottomenettelyn kohteeksi. Kummatkin tilanteet aiheuttavat huomattavia kuluja paitsi asianomaiselle velkomuksen kohteeksi joutuneelle, että Suomen taloudelle.

Alihintaiset pakkohuutokaupat

Pantinhaltijalla eli hakijalla on velvollisuus säilyttää pantinarvo. Uuden esityksen mukaan, hakijan velvollisuutta säilyttää sekä sopimusjuridiikan perusteella, että nimenomaisella pantinhaltijaa koskevan lainsäädännön nojalla, omaisuuden arvo, ei ole otettu millään tavoin huomioon.

Mikäli pantti myydään ulosottomenettelyssä huomattavaan alihintaan, velkoja saa jatkaa perintää ja saman aikaisesti kuitata luottotappioiden korkoja tai kenties koko luottotappion verotuksessa - Suomen valtiontalouden kustannuksella. Samaan aikaan velallinen maksaa ulosoton kautta saatavaa, joka hänelle on jätetty, koska omaisuus myytiin alihintaan. Kenties hän ajautuu sosiaaliavustuksille ja syrjäytyy. Ulosottotoimi kuittaa em. myynnistä tulospalkkiota, joka todellisuudessa aiheuttaa huomattavia kuluja yhteiskunnalle, jos vertaisimme sitä tilanteeseen, että omaisuus menetetään, mutta ihminen pääsee puhtaalta pyödältä jatkamaan, kuten mm. Yhdysvalloissa on käytäntönä.

v. 2016 ulosotto tapauksia on 550 345, jota voidaan pitää Suomen kansan kokoon nähden poikkeuksellisen suurena, kun otetaan vielä huomioon, että osassa tapauksia vaikutukset lasketaan kaksinkertaisina - jopa kolminkertaisina, kun kärsivät perheenjäsenet otetaan mukaan.

European Convention on Human Rights Artickle 1 of Protocol 1 säädetään omaisuuden suojasta ja vain valtion edun takia on mahdollista lunastaa yksityisen henkilön omaisuutta, mutta korvausta vastaan. Saman sisältöinen on meidän Perustuslakimme.

Omaisuuden suoja ei toteudu, mikäli pakkohuutokaupa suoritetaan nykyisen kaltaisella järjestelmällä, jossa velan panttina oleva omaisuus myydään alihintaan ja velat jäävät asiakkaalle.

Omaisuuden suoja on tarkemmin määriteltävä uuden ulosottokaaren yhteydessä, laajemmalla määritelmällä oikeudenmukaisemman lopputuloksen saamiseksi sekä velallisen että velkojan oikeudet turvaten, koska käypä hinta on kaikkien etu.

Tässä yhteydessä on tarkoituksenmukaista miettiä laajemmin tulospalkkausjärjestelmän aiheuttamaa vääristymään Suomen valtion verotuloihin.

Oikeudenmukaisuus vaatimus:

European Convention on Human Rights Artickle 6 edellyttää saman sisältöisesti Perustuslakimme kanssa oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takaamista.

Suunniteltu Ulosottokaari on puutteellisesti valmisteltu, sillä mitä kauemmas ulosottotoimi asiakkaasta siirtyy, myös henkilön oikeusturva vaarantuu etenkin ulosoton asiakkailta, jotka ovat iäkkäitä ja asuvat kaukana palveluista.

Vain harva pystyy varattomana hakemaan enää ulosoton keskeytystä tai valittamaan hallintokanteluteitse ulosoton toiminnasta.

Valtakunnan voudin siirtyminen ulosottoperinnän johtoon, merkitsee, että varsinaiset nopeat keinot saada valitusteitse oikeutta tilanteessa, jossa velallisen oikeusturva vaarantuu menetetään.

Velallisella tulee olla mahdollisuus valittaa ja saada asiansa käsitellyksi nopeasti.

Velallisella tulee olla oikeus vaihtaa vouti, mikäli henkilökemiat esim eivät toimi.

Velallisella on oikeus saada haaste velkomuksesta aina todistettavasti.

Nykytilanne

Nykyisellään mm. tulorajamittauksessa velallisen on erittäin hankala saada vapaakuukausia, vaikka syynä olisi perusteltu tarve esimerkiksi säilyttää työssä käytettävä auto kulkukelpoisena.

Vapaakuukausien anto on aivan yleisellä tasolla heikko ja velallisen mahdollisuudet selviytyä arjessa on ulosottomenetelyssä heikko.

Pekästään European Convention on Human Rights 1 artikla sekä 6 artikla perusteella, pyydämme lakivaliokuntaa siirtämään suunnitellun ulosottokaaren palauttamista takaisin valmisteluun, jossa huomioidaan Euroopan Union yhteisesti sovitut pelisäännöt koskemaan myös Suomen Ulosottojärjestelmää

--

Yhteistyöterveisin

Velallisten Tuki ry

Hilkka Laikko
Varapuheenjohtaja / Tiedottaja

+358 40 445 9688
email: hilkkamlaikko@gmail.com